

Sygnatura akt III RC 23/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 28.06.2018 r.

Sąd Rejonowy w Wołowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Remian

Protokolant: Łucja Koźmik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14.06.2018 r. w W.

sprawy z powództwa M. G. (1)

przeciwko J. G.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej z datą wsteczną

I. między powodem M. G. (1) i pozwaną J. G., którzy związek małżeński zawarli dnia 07.09.1996 r. w B. (akt małżeństwa USC w B. nr (...)) ustanawia rozdzielność majątkową z dniem 23.02.2017 r.;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 100 zł tytułem zwrotu części opłaty od pozwu, zaś koszty zastępstwa procesowego między stronami wzajemnie znosząc.

UZASADNIENIE

Powód M. G. (1), działając przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wystąpił z żądaniem ustanowienia z dniem 02 listopada 2015 r. rozdzielności majątkowej małżeńskiej powoda i pozwanej J. G., powstałej wskutek zawarcia przez strony związku małżeńskiego w dniu 07 września 1996 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w B.. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 02 listopada 2015 r. wyprowadził się z domu w R., zajmowanego wspólnie z pozwaną i synem. Od tego czasu strony mieszkają oddzielnie i pozostają w faktycznej separacji. Wskazał, iż przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu zawisła sprawa rozwodowa między stronami.

Na rozprawie w dniu 14 czerwca 2018 r. powód wystąpił z żądaniem ustanowienia z dniem 02 listopada 2015 r. rozdzielności majątkowej małżeńskiej, ewentualnie z dniem 01 stycznia 2016 r.

W odpowiedzi na pozew pozwana, działając przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o ustanowienie z dniem 23 lutego 2017 r. rozdzielności majątkowej małżeńskiej między stronami. Jednocześnie wniosła o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, iż separacja stron jest jednym z elementów mogących wpłynąć na ustanowienie rozdzielności majątkowej, jednakże nie jedynym albowiem muszą istnieć jeszcze „ważne powody”, które nie mogą sprzeciwiać się interesom rodziny w szczególności w płaszczyźnie majątkowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. G. (1) i J. G. w dniu 07 września 1996 r. zawarli związek małżeński w Urzędzie Stanu Cywilnego w B.. Majątkowych umów małżeńskich strony nie zawierały. Z małżeństwa stron pochodzi jedno dziecko – P. G. urodzony (...) W roku 2008 powód zarejestrował działalność gospodarczą w branży budowlanej. W okresie ostatnich 15 lat pracował w Niemczech w usługach budowlanych i osiągał ostatnio dochód w granicach 1.200 – 1.250 EURO netto miesięcznie. W czasie małżeństwa powód zabezpieczał rodzinę od strony materialnej, zaś pozwana zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa domowego i wychowaniem syna. Strony prowadziły wspólne gospodarstwo domowe, powód przyjeżdżał na weekendy do domu. Pozwana w 2017 r. odbywała staż w ramach dofinansowania z PUP w W. za wynagrodzeniem 997,40 zł miesięcznie, zaś obecnie pracuje jako opiekunka dzieci niepełnosprawnych za wynagrodzeniem ok. 1500 zł netto miesięcznie. Strony wybudowały i wyposażyły dom jednorodzinny położony w R. nr 62, na działce stanowiącej własność Z. Ś..

Od listopada 2015 r. powód przestał przyjeżdżać do domu. W czasie, gdy przebywał w kraju nocował w hotelu (...) w W.. W dniu 02 listopada 2015 r. strony przestały być współposiadaczami rachunku bankowego prowadzonego przez (...) SA. Pozwana złożyła wypowiedzenie tego rachunku i założyła swój odrębny rachunek bankowy. Od tego czasu powód przelewał kwotę 440 zł tygodniowo na zaspokojenie potrzeb syna oraz utrzymanie domu, zaś od czerwca 2016 r. przekazywał kwotę 500 zł tygodniowo. Sytuacja ta trwała do lutego 2017 r., czyli do rozpoczęcia egzekucji komorniczej. W dniu 28 lutego 2016 r. strony podpisały umowę o podział majątku na mocy której dom jednorodzinny wraz z wyposażeniem w R. nr 62, samochód osobowy (...) został przekazany J. G., zaś samochód osobowy marki (...) oraz motocykl marki (...) przypadł M. G. (1), natomiast samochód osobowy marki (...) synowi P. G..

W dniu 07.03.2016 r. powód zakupił za kwotę 90.000 zł lokal mieszkalny przy ul. (...) w W.. Powód zaciągnął w dniu 11 czerwca 2015 r. pożyczkę u M. Z. w kwocie 7000 EURO na zakup samochodu marki (...). Powód zaciągnął w dniu 12 lutego 2016 r. pożyczkę u M. Z. w kwocie 24860 EURO, która jest zabezpieczona na hipotecę zakupionego przez powoda lokalu mieszkalnego. Spłata jej będzie następować w miesięcznych ratach od roku 2018. Od 2013 r. M. G. (1) również zaciągał pożyczki na bieżące wydatki od siostry żony M. Ś., w kwocie łącznej 11600 zł, z czego pozostała do spłaty kwota 9600 zł.

W dniu 04 czerwca 2018 r. nieprawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód z winy powoda.

(dowód: przesłuchanie powoda M. G. – protokół k. 404 a – 00:24:17 – 01:23:17 ; przesłuchanie pozwanej J.B. G. – protokół k. 404 a - 01:23:58 – 01:57:01; zeznania św. E. M. - protokół k. 202 - 01:02:39 - 01:33:21; zeznania św. M. Ś. - protokół k. 202 - 01:33:21 - 02:13:05; zeznania św. K. K. - protokół k. 202 - 02:13:06 - 02:34:47; zeznania św. Z. Ś. - protokół k. 202 - 02:34:48 - 02:50:55; zeznania św. T. G. - protokół k. 404 a - 00:05:03 - 00:14:13; odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 9; odpis odpowiedzi na pozew w sprawie rozwodowej – k. 10 - 18; odwołanie ustanowionego współposiadacza – k. 19; umowa o podział majątku wspólnego – k. 20; potwierdzenie pobytu – k. 21 – 22; oświadczenie M. Ś. – k. 23; potwierdzenie wykonania przelewu – k. 24 – 27, 100, 224,225; akt notarialny – k. 28 – 30; umowa kredytowa z dnia 12.02.2016 – k. 31 – 32; wydruk z księgi wieczystej – k.52, 101 - 102; zaświadczenie z PUP w W. – k.53; oświadczenie o udzieleniu kredytu – k. 99; historia rachunku bankowego – k. 103 – 159,226 -343, 351 - 389; zeznanie o wysokości uzyskanego przychodu PIT – 28 - k. 160 – 163, 168 – 177,182 - 188; zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu PIT – 37 – k. 164 – 167, 178 – 181, 189 – 192,204 – 223)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z treścią art. 52 § 1 i 2 k.r.o. z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej. Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu. Obiektywizuje ona niejako spojrzenie na przyczyny uzasadniające ustanowienie rozdzielnosci majątkowej z datą wcześniejszą od daty wniesienia powództwa.

Przesłanka ta wskazuje, że nie ma znaku równości pomiędzy separacją a niemożnością współdziałania w zarządzie majątkiem wspólnym. W procesie należy wykazać za pomocą obiektywnych kryteriów, że ten współdziałal jest wyłączony lub utrudniony np. wskutek rozłąki, czyli rozstania, pozostawania w oddaleniu.

Pojęcie ważnych powodów użyte w art. 52 § 2 k.r.o. stało się przedmiotem rozważań zarówno w doktrynie, jak i praktyce orzeczniczej. Przez ważne powody rozumie się najogólniej takie okoliczności, które sprawiają, że w konkretnej sytuacji faktycznej wspólność majątkowa nie służy dobru drugiego z małżonków oraz dobru założonej przez małżonków rodziny, a nawet prowadzi do sytuacji sprzecznej z zasadami prawa rodzinnego. (...) Ważny powód ustanowienia rozdzielności majątkowej może stanowić stan separacji małżonków, jeżeli nie ma charakteru przejściowego, lecz stanowi skutek trwałego rozkładu pożycia małżonków (J. Pietrzykowski, [w:] tenże (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, wyd. 2, Warszawa 2010, s. 518-519). Odnośnie żądania w zakresie daty, od której rozdzielność majątkowa ma zostać ustalona, podkreślenia wymaga, że orzeczenie o zniesieniu małżeńskiej wspólności ustawowej skutek wsteczny powinien być nadawany w sytuacjach rzadkich i wyjątkowych (por. wyrok SN z dnia 3 lutego 1995 r., II CRN 162/94, OSNC 1995, nr 6, poz. 100).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie istnieją ważne powody uzasadniające ustalenie rozdzielności majątkowej między stronami. Bezsporne jest, że strony nie mieszkają ze sobą od listopada 2015 r. i nie spotykają się, wskutek czego ustała między nimi więź fizyczna i emocjonalna. Strony prowadzą oddzielne gospodarstwa domowe, nie konsultują ze sobą decyzji finansowych. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że pozwana uznała powództwo w zakresie ustalenia rozdzielności majątkowej z datą wniesienia pozwu. W związku z tym Sąd uwzględnił powództwo co do zasady.

Sporna między stronami była natomiast kwestia daty, z jaką rozdzielność majątkowa powinna zostać ustalona. Odnosząc treść art. 52 § 2 k.r.o. do okoliczności niniejszej sprawy, Sąd doszedł do przekonania, że brak jest podstaw do ustalenia rozdzielności majątkowej pomiędzy stronami z datą wsteczną. Zważyć przy tym należy, że nawet wobec zaistnienia wyjątkowego wypadku w rozumieniu art. 52 § 2 k.r.o. Sąd nie jest zobligowany do uwzględnienia żądania o ustalenie rozdzielności majątkowej, a jedynie może to uczynić. Takie sformułowanie przez ustawodawcę stosowanego przepisu nie oznacza oczywiście, że decyzja w tym zakresie ma charakter arbitralny, lecz musi zostać podjęta po przeprowadzeniu wszechstronnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego.

Stosownie do art. 3 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c. to na stronach procesu spoczywa obowiązek przedstawienia stosownych środków dowodowych, na poparcie swych twierdzeń, natomiast Sąd jedynie może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Przy czym należy podkreślić, że jest to uprawnienie, a nie obowiązek sądu orzekającego, z którego należy korzystać wyjątkowo ostrożnie, albowiem przez „manipulowanie” środkami dowodowymi Sąd mógłby ukierunkowywać postępowanie dowodowe. Zatem – co do zasady – to na stronach spoczywa w całości obowiązek zaoferowania sądowi takich środków dowodowych, aby wykazać prawdziwość twierdzeń o faktach, które stanowiły podstawę żądania pozwu. Sąd natomiast musi pozostać jedynie arbitrem dokonującym swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w wyniku aktywności stron procesu, przy czym w obowiązku tym nie może stron wyręczać, prowadząc działania o charakterze inkwizycyjnym. W tym właśnie wyraża się jedna z naczelných zasad procesu cywilnego – zasada kontradiktoryjności – stanowiąca przeciwieństwo poprzednio obowiązującej zasady prawdy materialnej.

W niniejszej sprawie obowiązek wykazania zaistnienia przesłanek przewidzianych w art. 52 § 2 k.r.o. należał do powoda. Powód nie wykazał jednak, by spełniony został podstawowy warunek ustanowienia rozdzielności majątkowej z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, to jest istnienie wyjątkowego wypadku. Przeciwnie – analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dostarczonego w przeważającej części przez powoda, prowadzi do konkluzji, że w listopadzie 2015 r., bądź w dniu 01 stycznia 2016 r. między małżonkami nie wygasła jeszcze całkowicie więź gospodarcza. Chociaż ustała między stronami więź fizyczna i emocjonalna, to jednak po opuszczeniu domu w R. powód w dalszym ciągu pokrywał wydatki związane z jego utrzymaniem oraz alimentował syna, przelewając co tydzień na rachunek żony kwoty w granicach 440 – 500 zł. Stan taki utrzymywał się aż do lutego 2017 r., a zatem przez 1,5 roku, podczas których powód nie podjął żadnej próby formalnego uregulowania sytuacji majątkowej stron. Okoliczności te nie pozwoliły w ocenie Sądu na ustanowienie rozdzielności majątkowej z datą wcześniejszą. Na marginesie należy

wskazać, iż kwestia z jakich środków powód zakupił mieszkanie w W. przy ul. (...) nie miała decydującego znaczenia w przedmiotowej sprawie, bowiem może to być wyjaśnione w sprawie o podział majątku dorobkowego małżeńskiego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd ustalił rozdzielność majątkową między stronami od dnia 23 lutego 2017 r., to jest od daty wniesienia pozwu, oddalając jednocześnie powództwo w pozostałej części, co znalazło wyraz w pkt. I i II sentencji wyroku.

W pkt. III sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. pozwana została zobowiązana do zwrotu powodowi połowy poniesionej przez niego opłaty sądowej, jako strona przegrywająca sprawę. Zgodnie bowiem z art. 98 § 1, 2 i 3 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.